

Nazwa: Przelicznik objętości gazu

Typ: MacBAT 5

Instrukcja instalacji

Wydanie dokumentu: 1.1 / 02-2020

Ma zastosowanie do oprogramowania:

Seria programu: S006.49

 Bezwzględnie zapoznać się z instrukcją obsługi, w której znajdują się wszystkie potrzebne informacje również te dotyczące bezpieczeństwa. Niniejszy dokument pomocniczy zawiera jedynie wybrane informacje przydatne w trakcie instalacji urządzenia. Instrukcja instalacji jest tylko załącznikiem do dokumentu głównego.

BEZPIECZEŃSTWO

 Przelicznik jest przyrządem budowy przeciwwybuchowej w wykonaniu iskrobezpiecznym i może być instalowany w strefie 0,1 lub 2 zagrożenia wybuchem par i gazów. Cecha II 1G Ex ia IIB T4 Ga. Montaż urządzenia w przestrzeniach zagrożonych wybuchem musi być zgodny z wymaganiami obowiązujących przepisów.

 Minimalne wymagania dotyczące pracy wykonywanej w strefie zagrożenia wybuchem określone są w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. Nr 138, poz. 931).

 Deklarowana przez producenta klasa szczelności IP66 będzie zachowana przy prawidłowym doborze średnic kabli wprowadzonych przez przepusty, właściwym dokręceniu przepustów oraz właściwym ułożeniu uszczelki i dokręceniu pokrywy obudowy.

 W pewnych ekstremalnych warunkach obudowa z tworzywa sztucznego może przechowywać ładunek elektrostatyczny zdolny do zapłonu. Produktu nie należy instalować w miejscu, w którym warunki zewnętrzne sprzyjają gromadzeniu się ładunków elektrostatycznych. Produkt należy myć tylko wilgotną ściereczką.

 Bezwzględnie zapoznać się z instrukcją obsługi, w tym specjalnymi warunkami stosowania. Instrukcja obsługi wraz z ważnymi informacjami na temat bezpieczeństwa oraz wzór deklaracji zgodności UE dostępne są na stronie www.plummac.com pod linkiem: <http://plummac.com/project/macbat-5/>

link w QR code:

MONTAŻ MECHANICZNY I PODŁĄCZENIE

Przelicznik w pierwszej kolejności należy stabilnie przytwierdzić do stałego elementu uwzględniając podane wymiary zewnętrzne. Do montażu na gazociągu wykorzystać można dedykowany uchwyt montażowy używany do przelicznika. Do montażu należy wykorzystać następujące narzędzia

- Klucze płaskie 14, 17, 19, 22

- Wkrętak krzyżakowy długości min. 100mm

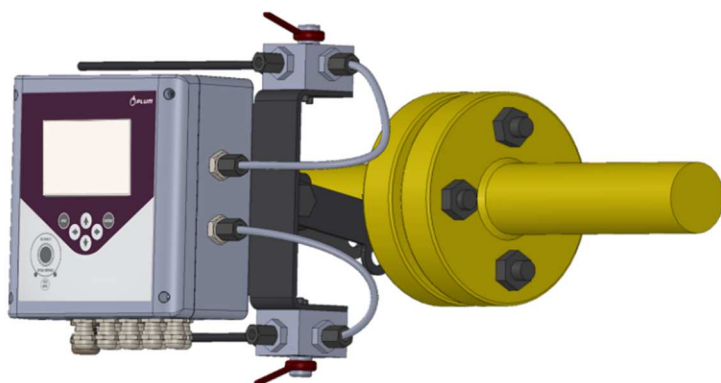
- Klucz nastawny, rozstaw 28

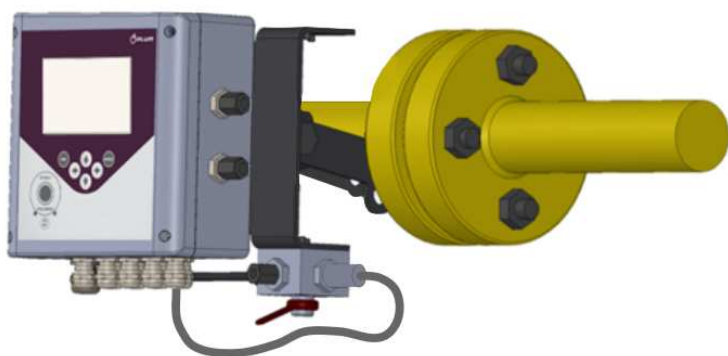
- Wkrętak imbusowy nr.4 długości min 100mm

- Zaciskarka tulejek

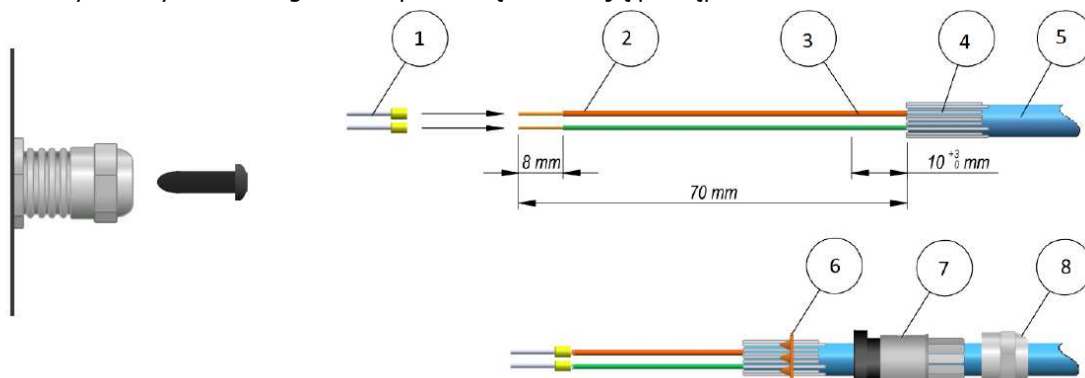
W zależności od wykonania należy podłączyć wewnętrzne czujniki ciśnienia z użyciem rurek impulsowych lub gdy przelicznik jest wyposażony w zewnętrzne czujniki ciśnienia, należy podłączyć je bezpośrednio do punktu odbioru ciśnienia. Zaleca się montaż czujników ciśnienia urządzenia za zaworem trójdrogowym umożliwiającym odcięcie dopływu gazu do przelicznika. Czujnik temperatury należy umieścić w tulei termometrycznej w gazociągu.

Przykładowy montaż przelicznika przy pomocy dedykowanego uchwyty montażowego z zewnętrznym czujnikiem ciśnienia umieszczonym za zaworem trójdrogowym i podłączonym przewodem z przelicznikiem.

PRZYGOTOWANIE PRZEWODÓW

Ze względu na średnice przepustów i złącz zaciskowych należy stosować przewody wielożyłowe o przekrojach od $0,25\text{mm}^2$ do $0,75\text{mm}^2$. Przewody należy zarobić zgodnie z poniższą instrukcją postępowania.

1 – tulejki zaciskowe, 2 – przewody, 3 – folia, 4 – ekran, 5 – kabel, 6 – ukształtowana blaszka przepustu, 7 – wkład uszczelniający, 8 – nakrętka przepustu.

Usunąć zaślepkę umieszczoną w przepuście. Przygotować przewód zgodnie z powyższą ilustracją. Po założeniu tulejki należy ją zacisnąć zaciskarką. Blaszkę z pozycji 6 nasunąć na odwinięty (na izolację) ekran przewodu – do połowy jego długości.

W celu podłączenia przewodów pomiarowych należy je wprowadzić do komory zacisków przez odpowiednie przepusty. Przepusty są przystosowane do uziemienia ekranów kabli sygnałowych.

Kable i przewody obwodów iskrobezpiecznych należy prowadzić oddzielnie w stosunku do kabli i przewodów obwodów nieiskrobezpiecznych. Kable i przewody obwodów iskrobezpiecznych powinny być trwale zamocowane i zabezpieczone przed możliwością mechanicznego uszkodzenia.

Wejścia cyfrowe DI (LF, HF, sygnalizacji, sygnalizacji NAMUR):

Przewody: LIYCY 2 x $0,25 - 0,5\text{ mm}^2$ lub LIYCY 4 x $0,25 - 0,5\text{ mm}^2$.

Maksymalna długość 10 m.

Porty COM1 i COM2, zasilanie przelicznika oraz wbudowanego modemu, wyjścia DO.

Przewody: LIYCY 2..10 x $0,50\text{ mm}^2$ – max 150 m, LIYCY 6..10 x $0,75\text{ mm}^2$ – max 200 m, lub przewody parowane:

- LIYCY-P 2..5 x 2 x $0,34\text{ mm}^2$ – max 100 m
- LIYCY-P 2..5 x 2 x $0,50\text{ mm}^2$ – max 150 m
- LIYCY-P 2..5 x 2 x $0,75\text{ mm}^2$ – max 200 m.

Ilość żył wymaganych przy podłączeniu:

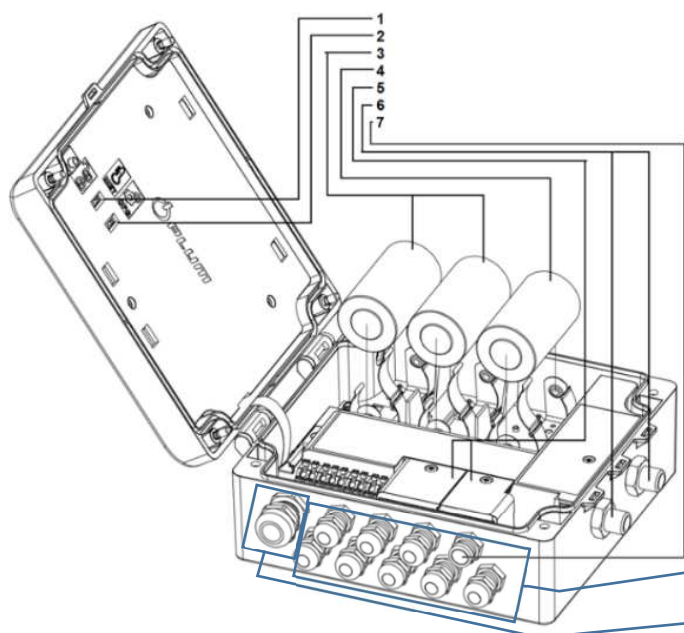
- 2 żyły do zasilania przelicznika i wbudowanego modemu – praca w trybie on-line
- 4 żyły do zasilania przelicznika i transmisji na jednym kanale RS485
- 6 żył do zasilania przelicznika i transmisji na dwóch kanałach RS485
- 7-10 żył do zasilania przelicznika, transmisji, wyjść cyfrowych DO

Dokręcić nakrętki wszystkich przepustów podczas instalacji. Producent nie dostarcza urządzeń z dokręceniem nakrętek przepustów z zaślepkami gwarantującym osiągnięcie deklarowanego stopnia ochrony IP.

BUDOWA URZĄDZENIA

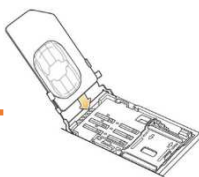
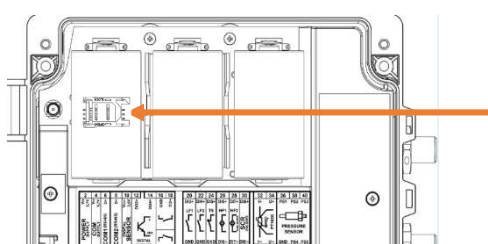
1. Przełącznik MET sprzętowej blokady metrologicznej wymagany przez dyrektywę MID - **zerwanie plomby na tym przełączniku spowoduje utratę poświadczenia właściwości metrologicznych!**
2. Przełącznik CFG sprzętowej blokady programowania
3. Dwie baterie dodatkowe B2 i B3 (przelicznik lub modem)
4. Bateria główna B1 (przelicznik)
5. Osłony zacisków wejść pomiarowych
6. Wbudowany czujnik ciśnienia
7. Wbudowane gniazdo FME zewnętrznej anteny GSM

M12x1.5 zakres średnic 3-6,5 mm² (klucz M17)

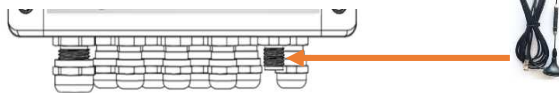
M16x1.5 zakres średnic 4-8 mm² (klucz M18)

Uwaga! Przepusty przy dokręcaniu nakrętki bezwzględnie blokować kluczem.

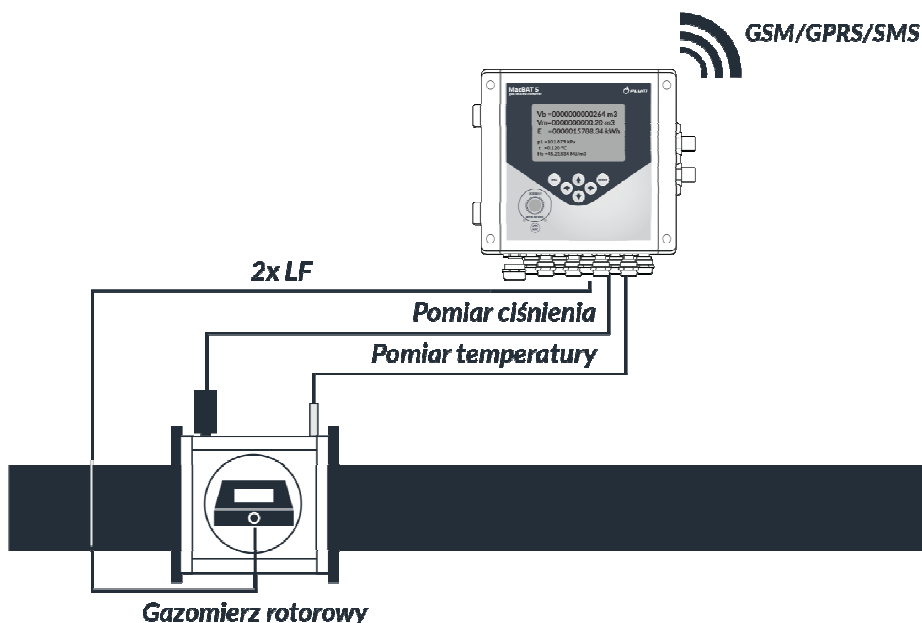
MONTAŻ SIM I ANTENY GSM

Jeżeli dostarczony przelicznik wyposażony jest w zintegrowany modem należy umieścić wewnątrz kartę SIM w rozmiarze miniSIM, pod baterią oznaczoną, jako B3. W miejscu jednego z przepustów kablowych znajduje się gniazdo antenowe FME do podłączenia zewnętrznej anteny GSM.

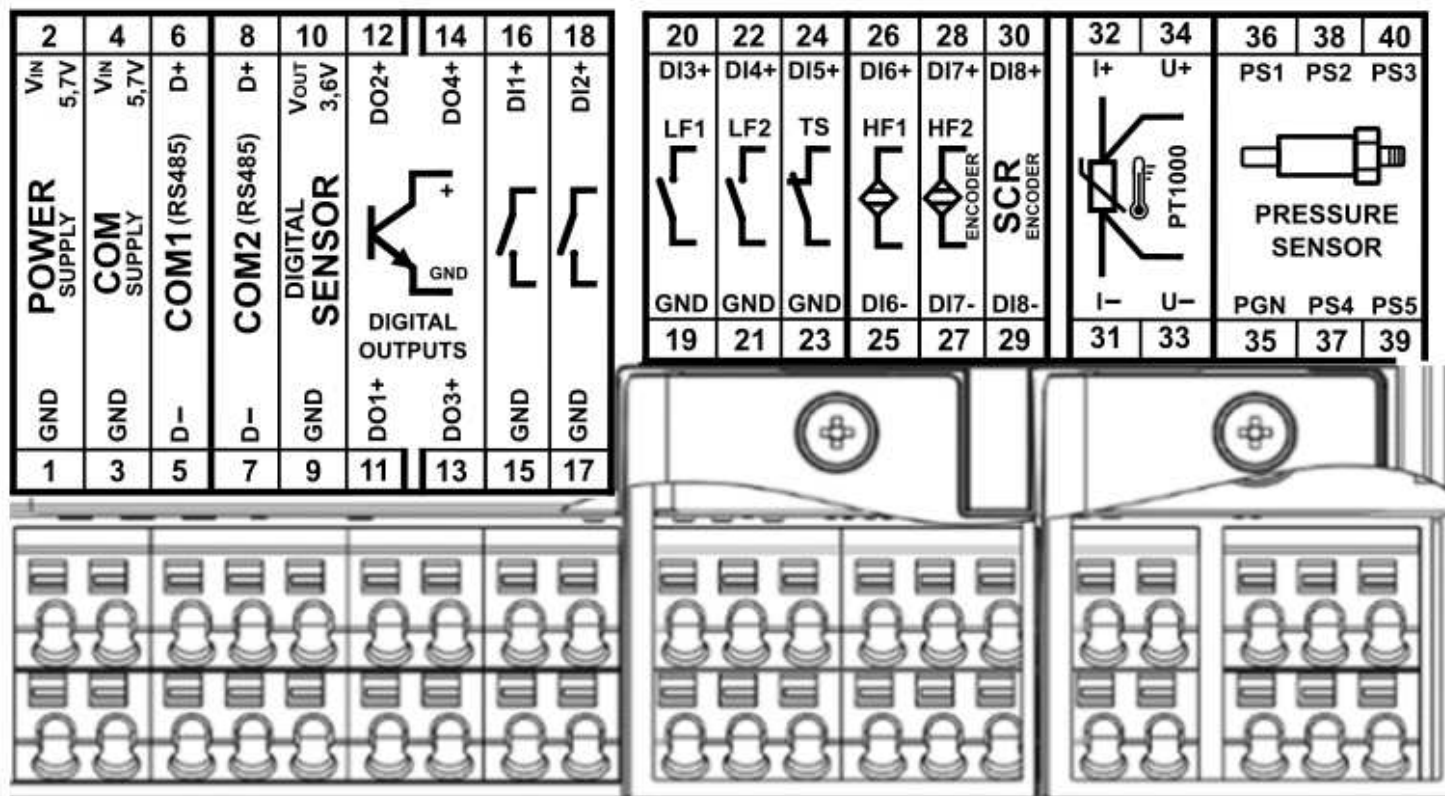

PRZYKŁADOWY SCHEMAT APLIKACYJNY

PODŁĄCZENIE PRZEWODÓW I OBWODÓW ZEWNĘTRZNYCH

Oznaczenie dostępnych zacisków przelicznika:

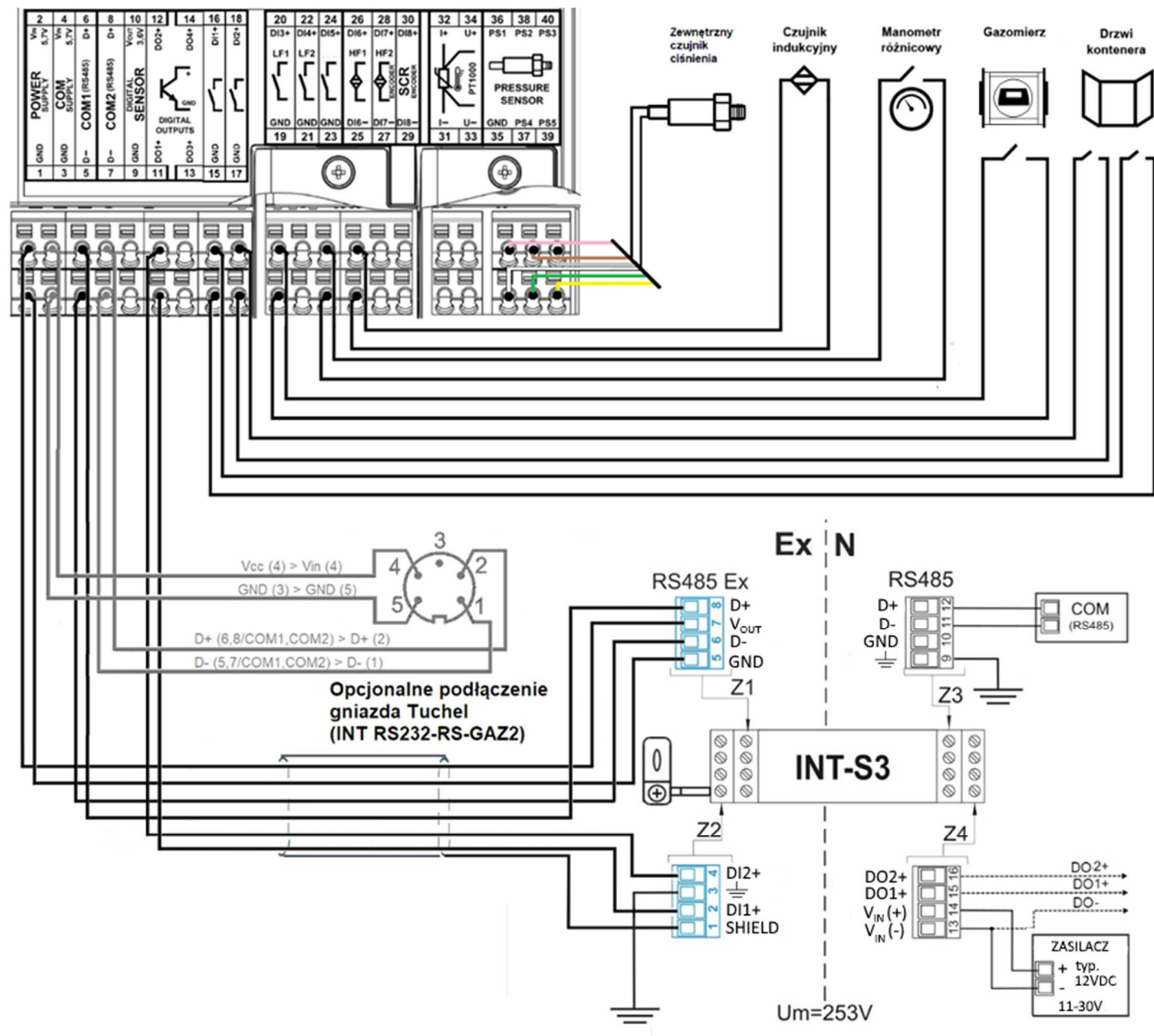

- 1-2 – zaciski podłączenia zewnętrznego zasilania (POWER SUPPLY)
- 3-4 – zaciski zewnętrznego zasilania obwodów transmisji (COM SUPPLY)
- 5-8 – zaciski portów transmisji szeregowej (COM1, COM2)
- 9-10 – zaciski zasilania rezerwowych czujników ciśnienia i temperatury (DIGITAL SENSOR) – opcja niedostępna
- 11-14 – zaciski wyjść cyfrowych DO typu OC (DIGITAL OUTPUTS DO1...DO4)
- 15-18 – zaciski wejść cyfrowych (sygnalizacji dwustanowych) (DIGITAL INPUTS DI1...DI2)
- 19-22 – zaciski wejść cyfrowych (sygnalizacji dwustanowych) współdzielone z wejściami impulsowymi LF1 i LF2 (DI3...DI4)
- 23-24 – zaciski wejść cyfrowych (sygnalizacji dwustanowych) współdzielone ze stykiem kontrolnym TS (DI5)
- 25-26 – zaciski wejścia cyfrowego (sygnalizacji NAMUR) współdzielone z wejściem impulsowym HF1 (DI6)
- 27-28 – zaciski wejścia cyfrowego (sygnalizacji NAMUR) współdzielone z wejściem impulsowym HF2 i Enkoderem NAMUR (DI7)
- 29-30 – zaciski wejścia Enkodera SCR (SCR ENCODER)
- 31-34 – zaciski podstawowego czujnika temperatury CT6 (PT1000, I+, I-, U+, U-)
- 35-40 – zaciski zewnętrznego czujnika ciśnienia EPS (PRESSURE SENSOR, PS1...PS5, PGN)

Do podłączenia zewnętrznych obwodów zastosowane zostały złącza samozaciskowe. Odizolowane przewody obowiązkowo należy zakończyć tulejką zaciskową o długości 8 mm. Po umieszczeniu przewodu w otworze złącza zostanie on samoczynnie zaciśnięty. Poprzez lekkie pociągnięcie należy sprawdzić, czy został on zaciśnięty w złączu.

Następna strona zawiera schemat podłączenia do przelicznika obwodów takich jak: zasilanie i komunikacja (interfejs INT-S3), obwody wejść cyfrowych (sygnalizacje), zewnętrzny czujnik ciśnienia, gazomierz rotorowy.

PODŁĄCZENIE INTERFEJSU INT-S3 I OBWODÓW ZEWNĘTRZNYCH

Port RS485 Ex w INT-S3 można łączyć z COM1 lub COM2 w MacBAT 5.

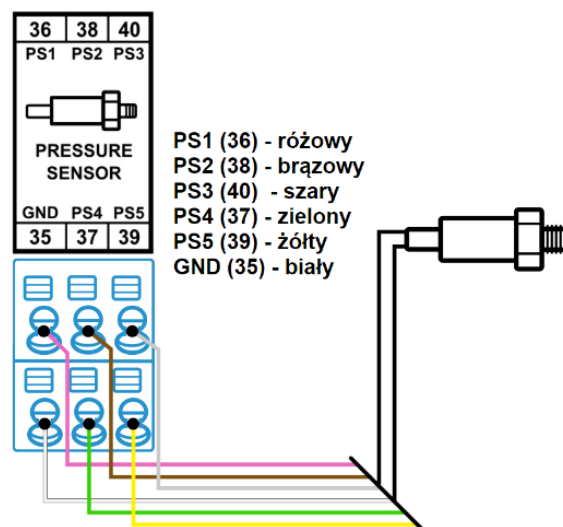
Do zapewnienia transmisji na drugim porcie COM oraz zasilaniu dodatkowych dwóch wyjść cyfrowych należy wykorzystać drugi interfejs INT-S3 lub INT-S3/N – bez wykorzystania zacisków V_{OUT} (7) i GND (5).

Nie stosować interfejsu INT-S3/**N** do zasilania przelicznika MacBAT5.

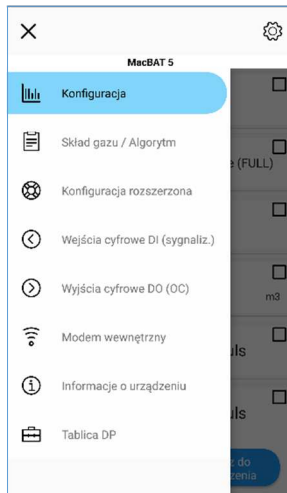
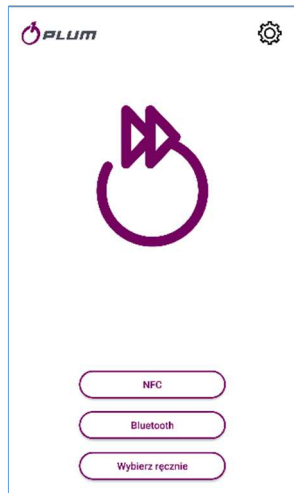
Nie stosować jednego interfejsu INT-S3 do zasilania dwóch przeliczników jednocześnie.

Bezwzględnie należy stosować się do kolorystyki przewodów czujników ciśnienia. Czujniki sprzedawane przez PLUM mają ustandaryzowane kolory izolacji.

KONFIGURACJA PRZELICZNIKA Z UŻYCIEM SMARTFONU

Do konfiguracji MacBAT 5 z użyciem smartfona służy aplikacja „**ConfIT! przeliczniki**” dostępna bezpłatnie w Google Play (obok link w kodzie QR do aplikacji). Aplikacja umożliwia połączenie z urządzeniem za pomocą Bluetooth (i interfejsu OptoBTE_x) lub NFC wbudowanego w smartfon. Aplikacja wymaga, by smartfon był wyposażony w Android 4.2 lub nowszy.

Uruchomić aplikację na smartfonie, wybrać opcję połączenia „NFC” i przyłożyć smartfon (jego anteną NFC) do urządzenia MacBAT5 w miejscu oznaczonym „NFC”. UWAGA – każdy smartfon ma inne miejsce zamontowania anteny NFC – należy to sprawdzić w instrukcji obsługi smartfona.

Poprawnie ustanowione połączenie będzie skutkowało wyświetleniem paska postępu odczytu i finalnie odczytaniem z urządzenia wartości parametrów konfiguracyjnych przelicznika.

Zabrać smartfon od urządzenia.

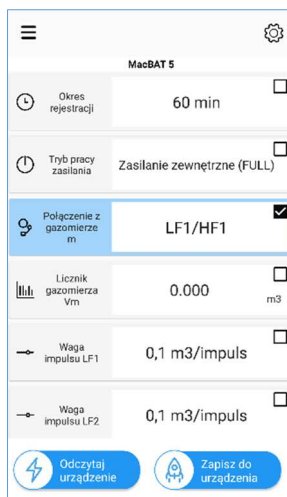
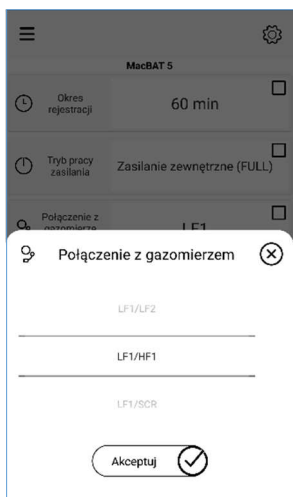
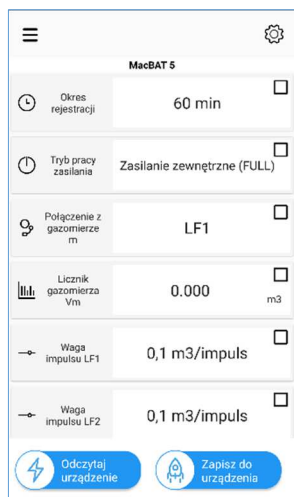
Aplikacja, do autoryzacji modyfikacji konfiguracji, domyślnie korzysta z konta **401** (Administrator) i hasła **4096**. Dane te można zmienić w prawym menu aplikacji w opcji „Zaloguj”.

Wprowadzić nowe wartości parametrów konfiguracyjnych w poszczególnych kategoriach ustawień (lewe menu aplikacji).

Wybrać przycisk „Zapisz do urządzenia” i ponownie przyłożyć smartfon do MacBAT 5.

Nowa konfiguracja zostanie zapisana do urządzenia, co zostanie potwierdzone stosownym komunikatem.

Wybrać opcję „Odczytaj urządzenie” i po ponownym odczycie konfiguracji, upewnić się, że wszystkie zaprogramowane parametry zostały w urządzeniu ustawione.

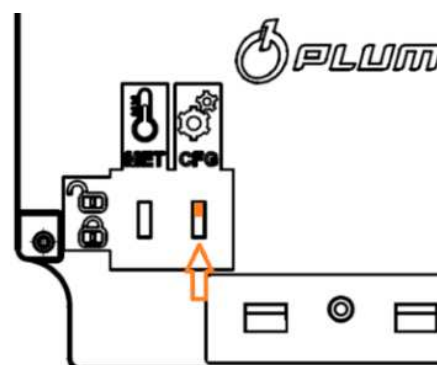

OBSŁUGA PRZELICZNIKA I KONFIGURACJA Z UŻYCIEM KŁAWIATURY

Klawiatura zawiera 6 przycisków: **enter** do wejścia w menu, potwierdzania wyborów; **esc** powrót do poprzedniego menu lub porzucenie danej funkcji; strzałki $\leftarrow \rightarrow \uparrow \downarrow$ są klawiszami nawigacyjnymi po menu. Po wybraniu dowolnego parametru i wciśnięciu strzałki $\rightarrow$ „w prawo” pojawi się jego krótki opis. Główny ekran przelicznika zawiera podstawowe informacje o aktualnie rejestrowanych parametrach.

Zmiana poszczególnych parametrów konfiguracyjnych urządzenia wymaga autoryzacji użytkownika, której można dokonać na dwa sposoby:

- Wybór odpowiedniego konta użytkownika (np. Konto **Adm401** – Administrator, konto 401) i wpisanie hasła (domyślnie **4096** z możliwością zmiany).
- Przełączenie blokady programowania wewnątrz obudowy urządzenia oznaczonej jako CFG do pozycji reprezentującej otwartą kłódkę powoduje wyłączenie żądania autoryzacji użytkowników i umożliwia pełny dostęp do urządzenia. Sposób ten zalecany jest przy pierwszej konfiguracji. Po ustawieniu hasła dostępu przełącznik należy przełączyć do pozycji zamkniętej kłódky, a następnie sugeruje się go zaplombować celem uniknięcia nieautoryzowanego dostępu do urządzenia.

Wszystkie opisane niżej ustawienia rozpoczynają się od ekranu głównego.

Konfiguracja po instalacji urządzenia	
Data i czas <i>enter -> Konfiguracja -> Data i czas</i> <i>enter -> Konfiguracja -> Data i czas -> Zaawansowane</i>	• data i czas (DT) • tryb pracy zegara - automatyczna zmiana czasu letni/zimowy (AutoDST)
Rejestracja danych <i>enter->Dane rejestrowane->Konfiguracja->Podstawowe</i>	• okres rejestracji (Dtau) • godzina początku doby gazowniczej (Billing Hour)
Zasilanie urządzenia <i>enter->Konfiguracja->Zasilanie->Zewnętrzne</i>	• tryb pracy zasilania (EpwrSMODE) (FULL – zasilanie zewnętrzne, BATT – zasilanie bateryjne)
Ustawienia gazomierza <i>enter -> Wejścia pomiarowe -> Gazomierz</i>	• konfiguracja typu połączenia z gazomierzem (ConfImp) (np. LF1/HF1 - połączenie przez nadajniki impulsów LF i HF z gazomierza) • waga impulsu gazomierza (np. LF1Factor) • zakres gazomierza (QmRMin / QmRMax) • limity strumienia (np. QmLMin)
Ustawienie stanu licznika zgodnie z gazomierzem <i>enter -> Liczniki i przepływ -> Objętość -> Aktualne</i>	• objętość w warunkach pomiaru – niekorygowana (Vm)
Algorytm i skład gazu <i>enter -> Gaz i konwersja -> Algorytm</i> <i>enter -> Gaz i konwersja -> Skład gazu</i>	• wybór algorytmu wyznaczania współczynnika ściśliwości, np. SGERG-88 (ConfAlgZ) • wybór sposobu uzyskiwania uproszczonego składu gazu (ConfSGS) (Full.comp. – z pełnego składu gazu, Simpl. – z uproszczonego składu gazu) • Pełny lub Uproszczony skład gazu
Wejścia cyfrowe DI (sygnalizacje) <i>enter -> Wejścia / wyjścia -> Sygnalizacje -> Konfiguracja</i>	• wybór dostępności wejść (ConfDI) (0-wejście niedostępne, 1-wejście dostępne) • polaryzacja wejść (DIPol) (0-aktywny rozwart, 1-aktywny zwarty)
Wyjścia cyfrowe DO (typ OC) <i>enter -> Wejścia / wyjścia -> np. DO1</i>	• tryb pracy wyjścia DO (np. DO1MODE) (np. Zdarzeń (Z) – sterowane zdarzeniem-aktywny zwarty) • kod zdarzenia sterującego wyjściem DO (np. DO1Evt) (np. 52-Alarm zbiorczy A)
Transmisja danych (porty COM) <i>enter -> Konfiguracja -> Transmisja -> np. COM1</i>	• prędkość transmisji portu COM (np. COM1Bps) • adres portu COM (np. COM1Adr)
Transmisja danych (wbudowany modem) <i>enter->Konfiguracja->Transmisja->Modem->Konfiguracja</i>	• pin do karty SIM (MPin) • APN karty SIM (MOApn) • tryb pracy modemu (MMode) (np. 3-tryb Online na zasilaniu zewnętrznym) • numer portu do pracy w trybie <i>Online na zasilaniu zewnętrznym</i> (MOPort)
Hasła <i>enter -> Konfiguracja->Zaawansowane ->Tablica DP</i> <i>Zawiera wszystkie parametry, hasła zaczynają się od parametru nr 604 (szybkie wyszukanie za pomocą „strzałki w lewo” ←)</i>	• hasło Administratora – konto 401 (Adm401Pwd) • hasło Użytkownika – konto 301 (Cust301Pwd) • hasło Użytkownika do odczytu danych – konto 201 (Rdr201Pwd)

ZASILANIE Z BATERII

Urządzenie zasilane jest z baterii litowo-thionylowych o napięciu nominalnym 3,6V, rozmiar D, zgodnej z IEC 60086-1. Prac przy samej baterii może dokonać wyłącznie wykwalifikowany personel.

Dopuszczalne jest stosowanie wyłącznie wymienionych poniżej typów i producentów baterii:

- **LS 33600**, produkcji Saft Specialty Battery Group
- **EVE ER34615**, produkcji Eve Energy CO., LTD.
(przy tej baterii zakres temperatury otoczenia Ta= -25°C..+50°C)
- **SL-2780**, produkcji Tadiran Batteries GmbH

WSPARCIE TECHNICZNE

Dział Wsparcia Technicznego
tel.: +48 85 749 71 63
email: serwis@plum.pl

Plum Sp. z o.o.
Ul. Wspólna 19, Ignatki
16-001 Kleosin
BDO: 000009381